

## F. t. beslutn. vedr. reaktioner over for unge lovovertrædere

*Bemærkninger til forslaget*

1. Beslutningsforslaget indebærer, at Folketinget giver tilslutning til, at der på grundlag af de gældende regler i retsplejeloven om tiltalefrafald og bistandsloven gennemføres en forsøgsordning med ungdomskontrakter i en række udvalgte kommuner og politikredse.

2. Spørgsmålet om nye reaktioner overfor unge lovovertrædere har tidligere været drøftet i Folketinget. I forbindelse med folketingsdebatten om unge lovovertrædere den 23. februar 1989 (forespørgsel F 14 til justitsministeren, Folketingstidende 1988/89, sp. 6906-6974) vedtoges et dagsordensforslag, som opfordrede regeringen til

- Inden den 1. oktober 1989 fra kommunale myndigheder og sagkyndige at indhente forslag med henblik på sådanne foranstaltninger over for unge lovovertrædere,
- på baggrund af den foreliggende redegørelse og de således indhentede yderligere informationer at udarbejde en egentlig plan for forbedring af indsatsen over for unge lovovertrædere med bl.a. en angivelse af det formodede behov for ressourcer og effektovervejelser,
- herefter at forelægge nødvendige lov- eller bevillingsforslag for Folketinget.

Baggrunden for forespørgslen var daværende justitsminister Erik Ninn-Hansens skriftlige redegørelse til Folketinget den 24. november 1988 om unge lovovertrædere, som for så vidt var en opfølgning af regeringens handlingsplan vedrørende børn fra marts 1988. I redegørelsen henvises til den undersøgelse, som forud var iværksat af Socialministeriet og Justitsministeriet og som resulterede i Justitsministeriets 'Rapport om unge lovovertrædere' (Justitsministeriet, november 1988). Redegørelsen munder ud i en skitse til en ny ordning, der skal kunne erstatte tiltalefrafaldene, og som muliggør fastsættelsen af reaktioner, som er umiddelbart mærkbare og som iværksettes hurtigt efter den begåede kriminalitet.

3. I overensstemmelse med det vedtagne dagsordensforslag har Justitsministeriet forhandlet skitsen til nye reaktioner med Socialministeriet og Socialstyrelsen, udvalgte kommuner og politikredse, Køben-

havns politis kriminalpræventive afdeling og Det kriminalpræventive Råd. Herudover har Justitsministeriet foretaget visse statistiske undersøgelser af ungdomskriminaliteten i Slagelse og Gladsaxe politikredse, jf. nedenfor under pkt. 9.

4. Efter gældende retspraksis vil unge lovovertrædere ofte have modtaget indtil flere tiltalefrafald og betingede domme, før der idømmes en ubetinget straf. Dette betyder, at den unge da vil have begået flere strafbare handlinger, førend der fra myndighedernes side - bortset fra eventuelle bødefagørelser - reageres på en umiddelbart mærkbar måde. Ved den enkelte sag kan der yderligere forløbe lang tid - ofte 6 måneder eller mere - fra det tidspunkt, hvor sagen er opklaret, og indtil tiltalefrafaldet meddeles. Hertil kommer en ofte manglende opfølgning af, om vilkårene for tiltalefrafaldet overholdes.

Disse forhold må betragtes som stødende for retsfølelsen. Dette gælder både set ud fra offerets og omverdenens synspunkt, og ud fra den unges synspunkt. Den unge får nemt følelsen af, at ingen reelt interesser sig for ham i denne periode.

Det har derfor fra begyndelsen været regeringens hensigt, at finde reaktioner, som er umiddelbart mærkbare, og som kan iværksettes hurtigt efter opklaringen af den begåede kriminalitet. En mere fast og konsekvent holdning fra myndighedernes side vil tillige kunne medvirke til at styrke de unges ansvarsbevidsthed. Samtidig skal de foreslåede reaktioner give en ramme og et perspektiv for den unge.

5. Ungdomskontrakten kan kort beskrives som en kontrakt, hvorved den unge med forældremyndighedsindehaverens samtykke forpligter sig til at deltage i visse nærmere opregnede aktiviteter m.v. mod, at anklagemyndigheden afstår fra yderligere retsforfølgning, og at lovovertrædelsen ikke bliver registreret på den unges straffeattest.

Kontrakten *etableres* ved at politiet, når efterforskningen er afsluttet, og der foreligger en bestyrtet tilståelse, straks vurderer om sagen egner sig til en ungdomskontrakt og herefter kontakter de sociale myndigheder, som umiddelbart herefter foretager en nærmere undersøgelse af den unges forhold og mulighe-